



**BRACTWO GWARKÓW  
ZWIĄZKU GÓRNOŚLĄSKIEGO**

ul. Kilińskiego 15, 40-061 Katowice

Tel. 519 318 856

e-mail [gwarek@gwarkowie.pl](mailto:gwarek@gwarkowie.pl) [www.gwarkowie.pl](http://www.gwarkowie.pl)

NIP 6342792970 KRS 0000394052 REGON 242636992

Konto 88 8437 0002 0010 0156 1759 0001

---



# SPRAWOZDANIE

z działalności Zarządu Bractwa Gwarków

Związku Górnośląskiego

za okres od 01.01 – 31.12.2011 r.

Katowice marzec 2012

## **I. WŁADZE BRACTWA**

1. Skład Zarządu Bractwa
2. Skład komisji Rewizyjnej

## **II. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA BRACTWA**

Kierunki działania Bractwa

## **III. DZIAŁALNOŚĆ BRACTWA W 2010 ROKU**

### **Spotkania członków Bractwa**

1. Spotkanie w Bujakowie
2. Polowanie na dzika
3. Gwarkowie na karczmie piwnej w KWK „Wujek”

### **Konferencje**

1. Nauka współpracy – RATINGEN
2. Role regionów w Europie
3. I Zjazd Ślązaków

### **Inicjatywy i przedsięwzięcia Bractwa**

1. Poczet Gwarków Śląskich
2. Pochód Gwarków Tarnogórskich
3. Spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim
4. Otwarcie Zakładu Górniczego „Dębieńsko”
5. Święto dnia turystyki
6. Stulecie Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu
7. Śląska Biblioteka Cyfrowa
8. List otwarty do Wicepremiera Pawlaka
9. List otwarty do Prezydenta Zabrze
10. Strona internetowa Bractwa

## **I. WŁADZE BRACTWA**

### **1. Zarząd Bractwa**

W styczniu 2011 roku Zarządu Bractwa Gwarków rozpoczął pracę w zmniejszonym składzie, w stosunku do składu ze stycznia 2010 roku tj:

Zygmunt Pawłowski - Prezesa Zarządu Bractwa Gwarków

Jerzy Mańka - Wiceprezes Zarządu

Zygfried Skrzypek - Skarbnik

Czesław Koczorek - członek Zarządu

W 2010 roku z pracy w Zarządzie Bractwa Gwarków zrezygnowali:

Józef Sobczyk - z powodu złego stanu zdrowia

Roman Łój - z uwagi na objęcie funkcji Prezesa Zarządu KHW S.A.

Andrzej Muc - z uwagi na trudną sytuację rodzinną

Zarząd Bractwa na podstawie § 23 pkt. 2 Statutu Związku postanowił dokooptować jednego członka Bractwa Gwarków do pracy w Zarządzie Bractwa.

Dokooptowanym Członkiem Zarządu Bractwa Gwarków został Włodzimierz Regulski

Aktualny skład Zarządu Bractwa Gwarków

Zygmunt Pawłowski - Prezesa Zarządu

Jerzy Mańka - Wiceprezes Zarządu

Zygfried Skrzypek - skarbnik

Czesław Koczorek - członek Zarządu

Włodzimierz Regulski - członek Zarządu

### **2. Komisja Rewizyjna**

Skład Komisji Rewizyjnej w 2011 roku nie uległ zmianie.

W 2011 roku Komisja Rewizyjna działała w następującym składzie:

Bronisław Barchański - Przewodniczący komisji

Henryk Brol - Członek komisji

Piotr Caputa - Członek komisji

## **II. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA BRACHTWA**

### **1. Kierunki działania Bractwa**

Zarząd Bractwa Gwarków określił kierunki działania, które Bractwo Gwarków będzie realizowało w kolejnych latach swojej działalności.

Zarząd Bractwa uważa, że przedstawiony program jest programem otwartym i zaprasza członków Bractwa do składania własnych propozycji.

Za najważniejsze Zarząd uznał następujące kierunki działania:

- dążenie do wypracowania przez Bractwa Gwarków pozycji niezależnej i silnej organizacji doradczej i opiniotwórczej zajmującej się tematyką górnictwa i energetyki,
- doradztwo w zakresie aktywizacji terenów przemysłowych (głównie po przemyśle wydobywczym),
- aktywny udział w ochronie dziedzictwa przemysłowego Górnego Śląska (w tym szczególnie obiektów będących pozostałością zlikwidowanych zakładów górniczych),
- współpraca z władzami samorządowymi,
- organizacja konferencji naukowych,
- wydawanie tomików Poczty Gwarków Śląskich,
- współpraca z mediami,
- sfinalizowanie rejestracji w KRS,
- poszerzenie kręgu członków Bractwa,
- utworzenie strony internetowej i jej stała aktualizacja,
- pozyskiwanie sponsorów dla działalności Bractwa,
- poprawa ścisłości składek,
- organizacja spotkań członkowskich.

## **III. DZIAŁALNOŚĆ BRACHTWA W 2011 ROKU**

### **Spotkania członków Bractwa**

#### **1. Spotkanie w Bujakowie**

W dniu 07.03.2011 roku odbyło się spotkanie przedstawicieli Bractwa Gwarków W Bujakowie z okazji urodzin Ks. Kanonika J. Kempy. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Kapituły Mężów Stanu Bujakowa. W 2012 roku odbędą się uroczystości 50 lecia posługi kapłańskiej Ks. Kanonika J. Kempy ma które zaproszenie otrzymało Bractwo Gwarków.

#### **2. Polowanie na dzika**

21.10.2011 r. odbyło się plenerowe spotkanie pod hasłem – „polowanie na dzika”. Dzik wszystkim smakował wyśmienicie. Dziękujemy Braciom leśnikom i Braciom Gwarkom z KWK „Staszic – Murcki”, za zorganizowanie i przygotowanie naszego kolejnego spotkania. Spotkanie odbyło się w przepastnych gąszczach Murckowskiej Puszczy i trwało do późnego zmroku. Wszyscy bawili się wspaniale. Humory dopisywały, a śpiewy rozlegały się do późna. Biwak przy Nadleśnictwie Murcki będzie na pewno wykorzystany przez Bractwo Gwarków na kolejne spotkania w plenerze.

### **3. Karczma piwna w KWK „Wujek”**

Gwarkowy Stan kopalni "Wujek" zaprosił braci gwarków do Zakładowego Domu Kultury w dniu 11 grudnia 2011 r. na tradycyjną Karczmę Piwną, gdzie uszy nasze śpiewem i krotoczwilami zostały ucieszone a gardziele piwem uraczone.

Bractwo Gwarków skorzystało z zaproszenia i chętnie wzięło udział w tej tradycyjnej uroczystości. Uczestników Karczmy Piwnej bawił jak zawsze wyśmienicie kabaret "Rak".

### **4. Otwarcie nowego pomieszczenia**

W dniu 19 czerwca odbyło się spotkanie członków Bractwa w nowym pomieszczeniu przy ul. Kilińskiego w Katowicach. W spotkaniu uczestniczył również nasz kapelan ks. Kanonik Paweł Buchta, który poświęcił nowo otwarte i wyremontowane pomieszczenie. Spotkanie nasze zbiegło się z organizowanym przez parafię Św. Piotra i Pawła w Katowicach Festynem uświetnionym występami orkiestr Górniczej - K W K Staszic- Murcki oraz orkiestry policyjnej jak i występami artystów w tym również dzieci szkolnych.

## **Konferencje**

### **1. Konferencja w Ratingen**

Członkowie Bractwa Gwarków wzięli udział w konferencji w Ratingen w dniach 5 - 9 listopada 2011 r. pod hasłem „Muzeum Ziemi Górnośląskiej w Bytomiu” i „Nauka współpracy. Wspólna oświata regionalna w Europie na przykładzie współpracy ze Śląskiem. Na konferencji przedstawiona została m.in. informacja o Bractwie Gwarków również w języku niemieckim (tłumaczenie Pani Moniki Pająk).

### **2. Role regionów w Europie**

Bractwo Gwarków wzięło udział w zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w dniu 15 listopada 2011 r. konferencji „Role regionów w Europie”. Wspólną historię Górnego Śląska przedstawiło 32 autorów z Polski, Niemiec i Czech. Zaprezentowana była książka pt.: "Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu".

### **3. I Zjazd Ślązaków**

W dniach 16, 17 i 18 września 2011 r. odbył się I Światowy Zjazd Ślązaków. Celem zjazdu była integracja Ślązaków zamieszkujących różne strony świata, wokół ziemi ojczystej, śląskiego systemu wartości i śląskiego dziedzictwa kulturowego, dorobku cywilizacyjnego wypracowanego przez wszystkich Ślązaków niezależnie od ich narodowości, wyznania i statusu społecznego. Organizatorami Zjazdu byli: Związek Górnośląski oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

Współorganizatorem była: Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w Rudzie Śląskiej. Patronatu Zjazdowi udzielili: Parlament Europejski, Przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek, Marszałek Województwa Śląskiego Adam Matusiewicz. Bractwo Gwarków złożyło Zarządowi Związku Górnośląskiego propozycję zorganizowania wielu imprez towarzyszących których tylko jedna została zrealizowana. Bractwo Gwarków zorganizowało uroczystość u Matki pięknej Miłości - Orędowniczki Śląskich Emigrantów w kościele pw. św. Antoniego w Knuruwie – Krywałdzie, zwiedzanie starego Knuruwa a także degustacja śląskich kołoczy i regionalnych potraw.

## **Inicjatywy i przedsięwzięcia Bractwa**

### **1. Poczta Gwarków Śląskich**

W 2009 roku podjęta została przez Bractwo Gwarków Związku Górnośląskiego inicjatywa opracowania i wydania cyklu wydawniczego pod tytułem „Poczta Gwarków Śląskich”, który byłby przypomnieniem historii powstania i rozwoju górnictwa na terenie Górnego Śląska a także przedstawieniem sylwetek i osobowości ludzi, którzy na trwałe wpisali się w historię górnictwa na obszarze Górnego Śląska. W czerwcu 2009 roku z inicjatywy Zarządu Bractwa udało się wydać pierwszy tomik Poczty Gwarków Śląskich, poemat Wilhelma Szewczyka pt. „Hanys”.

W 2011 roku wydane zostały trzy kolejne tomiki Poczty Gwarków Śląskich tj:

- zeszyt nr 3 pt: Rewolucja przemysłowa na Śląsku - Godula – Reden – Baildon.
- zeszyt nr 4 pt: Ordunek Górny – Edycja krytyczna.  
Działalność Górniczych Izb Tradycji.
- zeszyt nr 2 pt: Gwarkowie Projektanci Kopalń

### **2. Pochód Gwarków Tarnogórskich**

We wrześniu 2011 r. Bractwo Gwarków wzięło udział, podobnie jak w roku ubiegłym, w organizowanym przez Tarnogórskie Centrum Kultury tradycyjnym Pochodzie Gwarków. Obecność górników w galowych mundurach, pocztów sztandarowych jak również orkiestr górniczych uświetniły tę piękną uroczystość. Zarząd uważa, że obecność Bractwa Gwarków na stałe wpisze się w program Pochodu Gwarków Tarnogórskich.

### **3. Spotkanie w Urzędzie Marszałkowskim**

W dniu 03.02.2011 r. odbyło się spotkanie członków Bractwa Gwarków Związku Górnośląskiego z członkiem Zarządu Województwa Śląskiego – Panem Marszałkiem Jerzym Gorzelikiem. W spotkaniu uczestniczył przedstawiciel Zarządu Głównego Związku Górnośląskiego Pan Waldemar Szendera.

Tematem spotkania były przedsięwzięcia Bractwa Gwarków w aspekcie ochrony zabytków kultury związanej z działalnością górnictwa na obszarze województwa śląskiego.

Przedstawiono dokumenty związane z Tragedią Górnośląską w latach 1945-47. Bractwo Gwarków w wydawanym Poczcie Gwarków Śląskich, zamierza wydać kolejny tomik tej serii, poświęcony Gwarkom –Wysiedleńcom i Gwarkom –Żołnierzom.

### **4. Otwarcie Zakładu Górniczego „Dębieńsko”**

W dniu 3 grudnia 2011 roku - po jedenastu latach od zamknięcia Kopalni Węgla Kamiennego Dębieńsko - nastąpiło ponowne otwarcie przez NWR Karbonia - Zakładu Górniczego Dębieńsko 1. W uroczystościach oprócz inwestorów z NWR Karbonia, władz Miasta Czerwionka i Powiatu Rybnik, uczestniczyli również dwaj biskupi: Abp Wiktor Skworec - metropolita katowicki i bp Tadeusz Szurman - biskup diecezji katowickiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, którzy udzielili pasterskiego błogosławieństwa nowej inwestycji. W uroczystości otwarcia nowego Zakładu Górniczego uczestniczyli przedstawiciele Bractwa Gwarków. Z okazji ponownego uruchomienia kopalni, Mennica

Górnośląska wybiła pamiątkowy numizmat z lampką górniczą oraz nowym wizerunkiem Św. Barbary jaki został poświęcony w dniu otwarcia Zakładu Górniczego. Inicjatorem bicia numizmatów z naszą barbórką jest członek Bractwa Gwarków Bogusław Szyguła - Kustosz Izby Tradycji Knurów.

## **5. Święto Dnia Turystyki**

Z okazji światowego Dnia Turystyki, Dyplom Marszałka Województwa Śląskiego Adama Matusiewicza za zasługi w rozwoju turystyki w województwie Śląskim w 2011 roku otrzymał członek Bractwa Gwarków Bogusław Szyguła. Uroczystość odbyła się w Sali Sejmu Śląskiego a dyplomy uroczyście wręczyła Pani Marszałek Aleksandra Banaszak i dyrektor wydziału promocji, Adam Hajduga. Bogusław Szyguła jest od 14 lat kustoszem Izby Tradycji wpisanej w atrakcje turystyczne powiatu gliwickiego. Izbę odwiedzają goście z kraju oraz liczne wycieczki z zagranicy, ale kustosza najbardziej cieszy jak odwiedza go młodzież szkolna zapoznając się z historią i dziedzictwem naszej ziemi.

## **6. Stulecie Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu**

15 grudnia 2011 roku odbyła się uroczystość z okazji setnej rocznicy otwarcia Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Sto lat temu Muzeum w należącem wówczas do Niemiec Bytomiu po raz pierwszy zaprezentowało publiczności swoje zbiory. Współczesne Muzeum Górnośląskie uczciło jubileusz wystawą, przenoszącą widzów w czasy tworzenia się placówki.

Dziś Muzeum Górnośląskie w Bytomiu należy do największych tego typu placówek w regionie. W jego skład wchodzi dział: archeologii, etnografii, historii, przyrody, sztuki, a także dział edukacyjno-promocyjny i wydawniczy. Placówka prowadzi własną działalność wystawienniczą, badawczą oraz przygotowuje liczne publikacje.

W uroczystości setnej rocznicy otwarcia muzeum brali udział członkowie Bractwa Gwarków.

## **7. Śląska biblioteka Cyfrowa**

5 grudnia 2011 r. w sali audytoryjnej "Parnassos" Biblioteki Śląskiej, o godz. 11.00 odbyło się V Zebranie Uczestników Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. W ramach spotkania nowym Uczestnikiem Śląskiej Biblioteki Cyfrowej zostało Bractwo Gwarków. Na ręce przedstawicieli Zarządu Bractwa, dyrektor Biblioteki Śląskiej prof. Jan Malicki wręczył dyplom i szklaną statuetkę z emblematem ŚBC.

Zamierzamy zaktywizować braci Gwarków i włączyć się w dzieło zachowania dla przyszłych pokoleń unikalnych pamiątek naszej historii. Powstające w ŚBC kolekcje tematyczne, m.in. Przemysł - będą prezentowały oblicza Śląska w jego historycznych granicach.

## **8. List otwarty do Wicepremiera Waldemara Pawlaka**

Bractwo Gwarków Związku Górnośląskiego wysłało list otwarty do wicepremiera i ministra gospodarki Waldemara Pawlaka. Dało w nim wyraz swojego zaniepokojenia w związku z kwestią podatku od wyrobisk górniczych. Bractwo Gwarków apelowało do Pana Premiera o podjęcie wszelkich możliwych sposobów przekonania, w szczególności parlamentarzystów koalicyjnych o konieczności wprowadzenia w trakcie drugiego czytania projektu ustawy Prawo geologiczne i górnicze zapisu art. 6, ust. 2, który mówi, że urządzenia, instalacje i budowle nie są budowlami w znaczeniu prawa budowlanego.

## **9. List otwarty do Prezydenta miasta Zabrze**

30 września 2011 r. Bractwo Gwarków wysłało list otwarty do Prezydenta miasta Zabrze dotyczący rekonstrukcji wylotu Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. W liście tym Bractwo Gwarków opowiedziało się za zachowaniem historycznego napisu nad wejściem do sztolni, który dla górników nie był zwyczajowym powiedzeniem a oznaczał życzenie szczęśliwego powrotu na powierzchnię. Bractwo wyraziło nadzieję, że napis nad wejściem do sztolni zostanie odtworzony w formie pierwotnej. Portal górniczy nettg zamieścił artykuł o naszym stanowisku w tej sprawie.

## **Strona internetowa**

Od 2010 roku istnieje nasza własna strona internetowa Bractwa Gwarków [www.gwarkowie.pl](http://www.gwarkowie.pl) Na stronie tej zamieszczane wszystkie informacje dotyczące Bractwa Gwarków a także artykuły informacje dotyczące branży górniczej. Ponadto na naszej stronie, w zakładce „galeria zdjęć”, zamieszczone są zdjęcia ze wszystkich imprez w których brali udział członkowie Bractwa Gwarków. Zachęcamy wszystkich do odwiedzania naszej strony internetowej.